

началното училище учителят играе ролята на втори родител. В прогимназията и в горния курс, където вече има предметни деления и репресивната сила на учителя е доста по-проявена, броят на учениците роми намалява.

В подобна ситуация детето-ром е не може да се превърне в преносител (посредник) на информация между училище и семейство. На неуките си родители то трябва да обясни какво става в непонятна за тях институция (като единствено разбираемите думи са бележки и послушание). От дома към училище детето носи единствено информация, която да му помогне да бъде извинено заради отсъствия или неучене.

Самото училище не благоприятства образованието на деца от малцинството, които естествено са с по-специални образователни потребности. За тях е малък стимул наблягането на знания и спазването на формални правила.

В мнозинството от случаите няма интерес към личността на детето, към неговите особености, както и няма специални програми за обучение, за личностно развитие.

Самото училище не стимулира развитието на връзки между училищните актьори, която за децата от малцинствата е единствена възможност за координиран контрол върху развитието им.

Съвременното училище прогресивно се отчуждава от децата. Това важи в двойна степен за децата от ромската общност. **За тях то, както и учителите, е преди всичко репресивна институция, налагаща трудни за следване норми на поведение.** Често изявата на детето е в правенето на пакости или в нарушение на реда – в тези действия има много повече възможности за утвърждаване сред връстниците, отколкото при постигането на успех в овладяването на знания.

Потискащото също в сегрегираните училища е, че на децата липсват истински положителни модели на училищно поведение, примери за успех

* * *

Учителите

Третият ключов актьор са учителите. В българския случай учителите са изцяло представители на мнозинството и по този начин